

Til lovforslag nr. L 42. Betænkning afgivet af Landbrugs- og Fiskeriudvalget den 9. februar 1994

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til landbrugsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og landbrugsministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Advokatfirmaet Skovbo & Arnt,
Den Danske Dyrlægeforening,
Landbrugets Veterinære Konsulenttjeneste,
Landbrugsraadet og
Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Fremskridtspartiet er mod forslaget, som det foreligger fra landbrugsministeren, af såvel generelle og principielle grunde som af praktiske årsager. Fremskridtspartiet mener, at den nuværende veterinærlov hellere burde være liberaliseret frem for strammet op, som det er sket med det fremsatte lovforslag. Derfor har Fremskridtspartiet stillet fem ændringsforslag, som,

hvis de vedtages, forbedrer lovforslaget markant.

Fremskridtspartiets indvendinger mod lovforslaget går især på, at der fremover skal indgå en sundhedsrådgivningsaftale med landmanden, for at landmanden skal kunne efterbehandle sine dyr. Indgås en sådan aftale ikke, afskæres landmanden fra muligheden for selv at kunne efterbehandle, hvilket stiller de landmænd, der har svin, ringere end med de nuværende regler.

Ligeledes finder Fremskridtspartiet det u hensigtsmæssigt, at landmanden knyttes til kun én dyrlæge. Landmanden bør have muligheden for at indgå aftale med og benytte flere dyrlæger. Forslaget bærer præg af at være udarbejdet under kraftig indflydelse fra Dansk Dyrlægeforening. Det er til forundring for Fremskridtspartiet, at Landbrugsraadet har tiltrådt lovforslaget, der ikke tilgodeser den enkelte landmand, men snarere dyrlægerne.

Endelig finder Fremskridtspartiet det stærkt uheldigt, at regeringen konsekvent er begyndt at indsætte følgende i lovforslagene: »... ministeren eller den, ministeren har bemyndiget hertil, har til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til privat eller offentlig ejendom, hvor det er påkrævet af hensyn til kontrollen med...«. Fremskridtspartiet er af den opfattelse, at de hidtidige regler ikke giver anledning til at sætte den private ejendomsret ud af kraft.

Fremskridtspartiets ændringsforslag kan rette tilstrækkeligt op på ministerens lovforslag til, at Fremskridtspartiet kan stemme for

lovforslaget med de stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (FP):

Til § 1

1) I det under *nr. 2* foreslåede § 7 a, stk. 3, udgår i 2. pkt. ordene »en dyrlæge«, og i stedet indsættes: »en eller flere dyrlæger«.

2) I det under *nr. 2* foreslåede § 7 a, stk. 3, indsættes efter sidste pkt. som nyt punktum:

»Har en besætningsejer eller dennes repræsentant ikke indgået en skriftlig aftale om en sundhedsrådgivning, jf. stk. 7, kan dyrlægen kun udlevere eller ordinere receptpligtige lægemidler til behandling af sygdomstilfælde hos dyr, når han selv har stillet diagnose for sygdommen, og efter at han har gennemgået sygdommens symptomer og forløb med besætningsejeren eller den, der på dennes vegne tager vare på dyrene, jf. dog stk. 2.«

3) I det under *nr. 2* foreslåede § 7 a, stk. 4, udgår i 1. pkt. ordene »en dyrlæge«, og i stedet indsættes: »en eller flere dyrlæger«.

4) *Nr. 3* udgår.

Til § 2

5) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Stk. 1. Landbrugsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, efter at Folketingets Landbrugs- og Fiskeriudvalg har godkendt ministerens forslag til regler for dyrlægers udlevering og ordination af receptpligtige lægemidler, jf. § 7 a, stk. 7.

Stk. 2. Landbrugsministeren fremsætter forslag for Folketinget om revision af denne lov inden udgangen af 1997.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 3

Hensigten med ændringsforslagene er at åbne adgang til, at en besætningsejer kan indgå frie aftaler med en eller flere dyrlæger på sam-

me tid. Aftalefriheden er indbegrebet af et frit samfund.

Praktisk kunne man også forestille sig, at en besætningsejer kan have en besætningssammensætning, der vanskeliggør kun én dyrlæge. Det kan heller ikke være meningen, at kravet for at indgå en sundhedsrådgivningsaftale er, at landmanden fremover afskærer sig fra muligheden for at fortsætte et ellers godt samarbejde med flere dyrlæger, som landmanden forud for aftalens indgåelse kan have haft.

Til nr. 2

Formålet med ændringsforslaget er at give en besætningsejer eller dennes repræsentant mulighed for at vælge at fortsætte efter de hidtidige regler, såfremt han ikke ønsker at indgå en sundhedsrådgivningsaftale.

Det er forslagsstillerens ønske, at landmanden frit skal kunne vælge, om han ønsker at indgå en aftale eller ikke ønsker det. Vælger landmanden ikke at indgå en aftale, skal han ikke dermed være ringere stillet, end de nugældende regler giver ham mulighed for.

Ændringsforslaget imødekommer ønsker fra mange landmænd om, at de af hensyn til smitterisikoen ved regelmæssigt fremmed besøg hos besætningen kan være begrænset til kun at have dyrlægebesøg ved sygdom og ikke månedlige aftalebesøg uden grund.

Til nr. 4

Forslagsstilleren er af den generelle og principielle opfattelse, at den private ejendomsret er ukrænkelig og skal respekteres. De hidtidige regler og bestemmelser har ikke givet anledning til, at den private ejendomsret sættes ud af kraft.

Der sker efter Fremskridtspartiets opfattelse i disse år en kedelig udvikling hen imod, at der i lovforslag indsættes paragraffer, der tilsidesætter den private ejendomsret.

Den private ejendomsret er en afgørende forudsætning for hele opretholdelsen af vores samfund. Den private ejendomsret er bolværket mod unødige chikane og overgreb fra andre, herunder offentlige myndigheder, og skal ikke tilsidesættes af smålige ønsker om adgang til landmandens besætning og ejendom.

Skulle der undtagelsesvis være behov for at tiltvinge sig adgang til en ejendom, findes der

andre steder i lovgivningen udmærkede regler herom, og sådan skal det fortsat være.

Til nr. 5

Lovforslagets § 7 a, stk. 7, indeholder en bestemmelse om, at landbrugsministeren alene kan fastsætte de nærmere regler for indholdet af aftaler om sundhedsrådgivning.

Forslagsstilleren vil gerne sikre sig kendskab til og indflydelse på, hvordan en kommende aftale kommer til at se ud. Der er ingen grund

til, at regelsættet udformes mere bureaukratisk end højst nødvendigt.

Det er forslagsstillerens opfattelse, at de i lovforslaget foreslåede ændringer er af en så omfattende karakter, at der nødvendigvis bliver behov for på et tidspunkt at foretage en grundigere analyse af lovens virkninger og i forlængelse heraf foretage en revision af loven.

En revision af loven inden udgangen af 1997 giver efter forslagsstillerens opfattelse en rimelig periode at lade loven virke i.

Henrik Dam Kristensen (S) Henning Nielsen (S) nfm. Erling Christensen (S)

Eva Fatum (S) Bjarne Laustsen (S) Henning Gjellerod (S) Svend Aage Jensen (CD)

Hans Larsen-Ledet (RV) Lysholm Christensen (KRF) Rønholt (KF) Grove (KF)

Jens Jørgensen (KF) Mejdahl (V) Tørnæs (V) Sønderby (V) fmd. Niels Højland (FP)

Birthe Hansen (SF)

Bilag

Nogle af udvalgets spørgsmål til landbrugsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2:

»Udvalget anmoder om ministerens kommentar til henvendelsen af 18. november 1993 fra Landbrugets Veterinære Konsulenttjeneste, jf. bilag 4.«

Svar:

Det fremgår af henvendelsen fra Landbrugets Veterinære Konsulenttjeneste, at man finder, at lovforslaget tvinger husdyrbrugere ind under ordningen med deraf følgende forøgede omkostninger.

Som det fremgår af lovforslaget og dets bemærkninger, er der tale om, at der etableres adgang til, at en dyrlæge og en besætningsejer kan indgå en aftale om sundhedsrådgivning i besætningen. Forslaget medfører ingen pligt for besætningsejere til at indgå sundhedsrådgivningsaftaler, og de besætningsejere, der ønsker det, vil kunne fortsætte efter de hidtil gældende regler, der forventes opretholdt, bortset fra ophævelse af 30-dages-reglen for udlevering af injektionsantibiotika i svinebesætninger.

Landbrugsministeriet har ikke grundlag for at kommentere Konsulenttjenestens vurdering af, at ordningen vil koste landbruget 200 mio. kr., idet Konsulenttjenestens beregninger ikke er dokumenteret.

Efter Landbrugsraadets vurdering vil ordningen næppe medføre forøgede udgifter for landbruget, idet de udgifter, der vil være forbundet med en rådgivningsaftale, forventes at blive modsvaret af en besparelse i dyrlægeudgifter i forbindelse med behandling af akutte sygdomstilfælde. Da den foreslåede ordning er frivillig, må det forventes, at kun de besætningsejere, som vil kunne drage økonomisk fordel heraf, vil indgå aftaler om sundhedsrådgivning og medicinudlevering.

Spørgsmål 3:

»Ministeren bedes oplyse, om ministeren agter at fremsætte ændringsforslag til lovfor-

slaget således, at de landmænd, der ikke ønsker en »sundhedsrådgivningsaftale«, efter lovforslaget kan fortsætte efter de nuværende regler.«

Svar:

Der tilsigtes ingen indskrænkning af de gældende regler, bortset fra en ophævelse af 30-dages-reglen for svinebesætninger. Ophævelse af denne regel er i overensstemmelse med Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse.

Spørgsmål 4:

»Ministeren bedes oplyse, om ministeren agter at fremsætte ændringsforslag til lovforslaget således, at det præciseres, at landmanden kan vælge flere besætningsdyrlæger på samme tid.«

Svar:

Det er principielt vigtigt, at den foreslåede ordning kommer til at fungere således, at der til den enkelte besætning knyttes en enkelt dyrlæge. Som det fremgår af bemærkninger til lovforslaget, vil der imidlertid i blandede besætninger kunne indgås flere rådgivningsaftaler, og flere dyrlæger vil i disse tilfælde fast kunne tilknyttes besætningerne. I tilfælde af, at den tilknyttede dyrlæge er forhindret i at tilse besætningen f.eks. på grund af ferie, sygdom eller lignende, vil andre dyrlæger kunne udlevere medicin efter aftale med rådgivningsdyrlægen, som orienteres herom.

Spørgsmål 5:

»Ministeren bedes oplyse, om der over de sidste 5 år er påvist et øget medicinforbrug i landbruget.«

Svar:

Dansk Lægemedelstatistik har oplyst, at forbruget af veterinære lægemidler har været stabilt de seneste 5 år.

Spørgsmål 6:

»Ministeren bedes oplyse, om en landmand, der kommer til at sende dyr til slagteriet eller mælk til mejeriet indeholdende medicinrester, kan gøre besætningsdyrlægen ansvarlig herfor, jf. en indgået »sundhedsrådgivningsaftale«.

Svar:

Efter forslaget kan en dyrlæge, som har indgået aftale om sundhedsrådgivning i en besætning, gøres ansvarlig af myndighederne for manglende overholdelse af betingelser for udlevering af medicin, herunder blandt andet beskrivelse af kliniske symptomer og instruktion i anvendelse af udleveret medicin. Har dyrlægen overholdt de pligter, der påhviler ham efter lovforslaget, må eventuelle medicinrester skyldes landmandens manglende overholdelse af dyrlægens instruktion om medicinanvendelse og tilbageholdstid, et forhold, som dyrlægen ikke kan gøres ansvarlig for.

Spørgsmål 7:

»Ministeren bedes give eksempler på, hvad de økonomiske konsekvenser af loven bliver for landmændene.«

Svar:

Ifølge beregninger fra Landskontoret for Kvæg udgør den gennemsnitlige dyrlægeregning 600 kr. pr. årsko, varierende fra 300 til 1.200 kr. Fordelingen mellem honorar og medicin er typisk 60:40. En besætningsejer, der har en gennemsnitlig dyrlægeudgift pr. årsko, og som vil kunne efterbehandle $\frac{2}{3}$ af sygdomstilfældene i besætningen, forventes at spare 96 kr. pr. årsko – hvilket modsvares af udgiften til rådgivningsabonnement. Landskontoret for Kvæg vurderer således, at den nye rådgivningsordning er omkostningsneutral for det samlede kvægbrug. I en typisk svinebesætning på 100 søer er forholdet mellem udgift til dyrlægehonorar og medicin 50:50. Landbrugsraadet vurderer, at der for gennemsnittet af svinebesætninger omfattet af effektivitetskontrol ikke vil være ændringer i udgifterne til en rådgivningsaftale sammenlignet med den nugældende situation. Hertil kommer driftsøkonomiske fordele af en forbedret rådgivning og sygdomsstatus.

Spørgsmål 8:

»Ministeren bedes oplyse, om der findes tilsvarende ordninger i andre EU-lande.«

Svar:

Landbrugsministeriet har indhentet oplysninger fra Tyskland og Belgien, hvorfra det er oplyst, at der ikke er knyttet særlig adgang til anvendelse af medicin i forbindelse med deltagelse i veterinære sundhedsprogrammer.

Spørgsmål 9:

»Ministeren bedes oplyse, hvordan de konkurrencemæssige forhold skønnes at blive mellem danske landmænd og landmænd i andre EU-lande, såfremt lovforslaget vedtages uændret.«

Svar:

De konkurrencemæssige forhold mellem danske og andre besætningsejere inden for EU forventes ikke umiddelbart at blive berørt af de foreslåede ordninger. På lang sigt må der ventes en forbedring af konkurrenceevnen som følge af de forventede resultater af dyrlægens forebyggende indsats vedrørende sygdomsbekæmpelse i besætningerne.

Spørgsmål 10:

»Udvalget anmoder om ministerens kommentar til henvendelsen af 29. november 1993 fra Landbrugsraadet vedrørende ovennævnte lovforslag, jf. bilag 7.«

Svar:

Landbrugsraadet anfører, at man kan støtte lovforslagets hovedsigte, som er at fremme den sygdomsforebyggende indsats i kvæg- og svine-sektoren, men at man finder, at ordningen bør bygge på et frivilligt grundlag. Landbrugsraadet finder det afgørende, at producenter ikke tvinges ind i rådgivningsaftaler gennem yderligere restriktioner i forhold til hidtidig praksis.

I henhold til de foreslåede bestemmelser i § 7 a, stk. 3 og 4, kan en dyrlæge og besætningsejer indgå en frivillig aftale om sundhedsrådgivning i besætninger af voksent kvæg, kalve eller svin. Til aftalen knyttes en ret for dyrlægen til at udlevere receptpligtige lægemidler, således at disse kan anvendes af besætnings-

ejeren selv eller dennes repræsentant i overensstemmelse med dyrlægens instruktioner.

Som lovforslaget er formuleret, vil der i henhold til stk. 7 blive fastsat nærmere regler for, hvilke receptpligtige lægemidler der kan udleveres efter ordningen. På nuværende tidspunkt er det for så vidt angår besætninger af voksent kvæg med sundhedsaftale hensigten at tillade besætningsejeren at anvende injektionsantibiotika til efterbehandling af mastitis. For kalve- og svinebesætninger omfattet af sundhedsaftaler vil det blive tilladt besætningsejeren at anvende injektionsantibiotika i overensstemmelse med dyrlægens instruktioner. For svinebesætninger uden sundhedsaftale vil 30-dagesreglen for anvendelse af injektionsantibiotika blive ophævet. Disse ændringer vil være i overensstemmelse med Det Veterinære Sundhedsråds tidligere udtalelser.

For så vidt angår den foreslåede § 7 a, stk. 4, finder Landbrugsraadet, at aldersgrænsen for kalvebesætninger omfattet af besætningsejerens adgang til at foretage flokbehandling (nybehandling) bør ændres. Herved vil besætningsejeren få adgang til at foretage flokbehandling (nybehandling) ikke blot af kalve, men også af ungkreaturer og kvier indtil kælvningstidspunktet.

Som det fremgår af Sundhedsrådets udtalelse af 17. februar 1992, der er fremsendt til udvalget den 18. november 1993, finder rådet, at der, for så vidt angår kalvebesætninger, gør sig særlige sygdomsforhold gældende, som kræver dagligt gentagne behandlinger. Rådet har efterfølgende over for Landbrugsministeriet præciseret, at man finder, at disse forhold alene gør sig gældende i besætninger af unge kalve, og at man derfor alene finder det veterinærfagligt forsvarligt at tillade flokbehandling i besætninger af kalve indtil 1 år.

På baggrund af Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse finder jeg ikke anledning til at foreslå, at der etableres mulighed for, at besætningsejeren kan foretage nybehandlinger af ungkreaturer og kvier indtil kælvningstidspunktet.

For så vidt angår besætninger, der ikke omfattes af en rådgivningsaftale, finder Landbrugsraadet, at disse fortsat skal kunne behandles efter de hidtil gældende regler.

Jeg finder på nuværende tidspunkt ikke anledning til at foretage stramninger i gældende

administrative regler, bortset fra ophævelse af 30-dages-reglen for anvendelse af injektionsantibiotika til efterbehandling i svinebesætninger uden sundhedsrådgivningsaftale.

For så vidt angår spørgsmålet om udlevering af medicin til efterbehandling i svinebesætninger uden sundhedsrådgivningsaftale finder Landbrugsraadet, at lovforslagets bemærkninger bør ændres, således at »få dages efterbehandling« ændres til »den efter veterinærfagligt skøn nødvendige efterbehandling af de pågældende dyr«.

Som det fremgår af Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 4. december 1992, der ligeledes er tilsendt udvalget den 18. november 1993, er det efter rådets vurdering en konsekvens af forslaget, at 30-dages-reglen bortfalder, og at der i svinebesætninger uden sundhedsrådgivningsaftaler kun kan udleveres eller ordineres receptpligtige lægemidler til efterbehandling i få dage. Herved forstås udlevering til den veterinært nødvendige efterbehandling, hvilket måske kan strække sig til 5 dage, men i hvert fald ikke over 7 dage.

På baggrund heraf finder jeg ikke, at der er grundlag for at ændre bemærkningerne til lovforslaget.

For så vidt angår Landbrugsraadets bemærkninger om anvendelse af medicineret foder bemærkes, at medicineret foder efter Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1140 af 15. december 1992 kun må udleveres på grundlag af en skriftlig bestilling fra en dyrlæge. Medicineret foder er således omfattet af bestemmelsen i den foreslåede § 7 a, stk. 8. Regler udstedt i henhold til denne bestemmelse vil tilsvarende skulle forelægges for blandt andet Det Veterinære Sundhedsråd med henblik på en vurdering af veterinærfaglige aspekter, herunder spørgsmålet om besætningsejerens anvendelse.

Spørgsmål 18 ad besvarelsen af spørgsmål 3, jf. bilag 28:

»Kan ministeren bekræfte, at 30-dages-reglen ikke kommer til at gælde for kvægbrugere?«

Svar:

Der vil ikke blive indført en 30-dages-regel for kvægbesætninger i lighed med den nugældende 30-dages-regel for svine- og pelsdyrbe-

sætninger, der som anført i besvarelsen af spørgsmål 3 foreslås ophævet.

I en besætning af voksent kvæg omfattet af en sundhedsrådgivningsaftale vil dyrlægen kunne udlevere medicin til den nødvendige efterbehandling af det enkelte syge dyr. I besæt-

ninger af kalve indtil 1 år vil der kunne udleveres medicin til behandling af dyr, som må forventes at blive ramt af en sygdom, som dyrlægen allerede har diagnosticeret i besætningen. Der vil blive fastsat nærmere administrative regler herom.